

Tudnivalók az új típusú, rövid ciklusú mesterképzésekről

1. Az osztatlan tanárképzés beindulásával megszűntek a régi mesterszakos tanárképzések rövid időtartamú változatai, s 2017-től már csak ezekre az ún. **rövid ciklusú mesterképzésekre** lehet jelentkezni. (Az elnevezés kissé hasonlít a korábbi tanári mesterszakos képzésekéhez, de ezek már az osztatlan tanárképzés rendszerében megjelenő rövid ciklusú képzései.)

Ezeknek a képzéseknek egyetemünkön öt különböző változata működik:

- a/ általános iskolai szakképzettséget követő, középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló egyszakos, 2 féléves 60 kredites tanári mesterképzés ;
- b/ nem tanári mesterszakot követő egyszakos, 2 féléves 60 kredites tanári mesterképzés;
- c/ tanári szakképzettséget követő újabb (más szakos) tanári oklevelet adó, 4 féléves 120 kredites tanári mesterképzés;
- d/ tanítói szakképzettséget követő, általános iskolai tanári szakképzettséget adó egy szakos 4 féléves 120 kredites tanári mesterképzés;
- d/ tanítói szakképzettséget követő, középiskolai tanári szakképzettséget adó egy szakos 5 féléves 150 kredites tanári mesterképzés;

Az alábbiakban táblázatosan közöljük ezeknek a képzéseknek a kreditkiosztását:

I. Az általános iskolai szakképzettséget követő, középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló egyszakos, 2 féléves 60 kredites tanári mesterképzés

Ismeretkörök, feladatok	Megszerzendő kredit	Megjegyzés
Szakterületi ismeretek	45	27 kredit az első félévben, 18 kredit a második félévben teljesítendő; ebből szabadon választható 3 kredit.
Szaktárgyi ismeretek	6	3 kredit az első félévben, 3 kredit a második félévben teljesítendő.
Pedagógiai és pszichológiai ismeretek	5	
Közösségi gyakorlat (szervezője a Neveléstudományi Intézet)	0	Legalább 3 éves közoktatási gyakorlat igazolása esetén a hallgató felmentést kérhet a gyakorlat alól.
Csoportos tanítási gyakorlat (szaktárgyi gyakorlat)	2	Mivel ebben a képzésben ez az egyetlen tanítási gyakorlat, felmentés közoktatási gyakorlat megléte esetén sem kérhető, a gyakorlatot középiskolában kell teljesíteni.
Portfólió	2	Megvédésére a tanári záróvizsgán, a szakmai kérdéssorból való vizsga után kerül sor.

II. Nem tanári mesterszakot követő egyszakos, 2 féléves 60 kredites tanári mesterképzés

Ismeretkörök, feladatok	Megszerzendő kredit	Megjegyzés
Szakterületi ismeretek	--	--
Szaktárgyi ismeretek	8	4 kredit az első félévben, 4 kredit a második félévben teljesítendő
Pedagógiai és pszichológiai ismeretek	26	Ebből a szabadon választható kreditek száma: 3
Közösségi gyakorlat (szervezője a Neveléstudományi Intézet)	0	Legalább 3 éves közoktatási gyakorlat igazolása esetén a hallgató felmentést kérhet a gyakorlat alól.
Csoportos tanítási gyakorlat (szaktárgyi gyakorlat)	2	
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat	18	
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot kísérő pedagógiai-pszichológiai szeminárium	2	
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot kísérő szaktárgyi szeminárium	2	
Portfólió	2	Megvédésére a tanári záróvizsgán, a szakmai kérdéssorból való vizsga után kerül sor.

III. Tanári szakképzettséget követő újabb (más szakos) tanári oklevelet adó, 4 féléves 120 kredites tanári mesterképzés

Ismeretkörök, feladatok	Megszerzendő kredit	Megjegyzés
Szakterületi ismeretek	100	Ebből a szabadon választható kreditek száma: 6
Szaktárgyi ismeretek	8	4 kredit az első félévben, 4 kredit a második félévben teljesítendő
Pedagógiai és pszichológiai ismeretek	8	
Közösségi gyakorlat (szervezője a Neveléstudományi Intézet)	0	Legalább 3 éves közoktatási gyakorlat igazolása esetén a hallgató felmentést kérhet a gyakorlat alól.
Csoportos tanítási gyakorlat (szaktárgyi gyakorlat)	2	Mivel ebben a képzésben ez az egyetlen tanítási gyakorlat, felmentés közoktatási gyakorlat megléte esetén sem kérhető.
Portfólió	2	Megvédésére a tanári záróvizsgán, a szakmai kérdéssorból való vizsga után kerül sor.

IV. Tanítói szakképzettséget követő (általános iskolai) tanári szakképzettséget adó egy szakos 4 féléves 120 kredités tanári mesterképzés

Ismeretkörök, feladatok	Megszerzendő kredit	Megjegyzés
Szakterületi ismeretek	90	Ebből a szabadon választható kreditek száma: 6
Szaktárgyi ismeretek	6	3 kredit a második félévben, 3 kredit a harmadik félévben teljesítendő.
Közösségi gyakorlat (szervezője a Neveléstudományi Intézet)	0	Legalább 3 éves közoktatási gyakorlat igazolása esetén a hallgató felmentést kérhet a gyakorlat alól.
Csoportos tanítási gyakorlat (szaktárgyi gyakorlat)	2	
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat	18	
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot kísérő szaktárgyi szeminárium	2	
Portfólió	2	Megvédésére a tanári záróvizsgán, a szakmai kérdéssorból való vizsga után kerül sor.

V. Tanítói szakképzettséget követő középiskolai tanári szakképzettséget adó egy szakos 5 féléves 150 kredités tanári mesterképzés

Ismeretkörök, feladatok	Megszerzendő kredit	Megjegyzés
Szakterületi ismeretek	120	Ebből a szabadon választható kreditek száma: 8
Szaktárgyi ismeretek	6	3 kredit a második félévben, 3 kredit a harmadik félévben teljesítendő.
Közösségi gyakorlat (szervezője a Neveléstudományi Intézet)	0	Legalább 3 éves közoktatási gyakorlat igazolása esetén a hallgató felmentést kérhet a gyakorlat alól.
Csoportos tanítási gyakorlat (szaktárgyi gyakorlat)	2	
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat	18	
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot kísérő szaktárgyi szeminárium	2	
Portfólió	2	Megvédésére a tanári záróvizsgán, a szakmai kérdéssorból való vizsga után kerül sor.

2. Azt, hogy ezekben a képzésekben milyen **szakmai gyakorlatok** szükségesek és milyen időtartamban, a következő táblázat tartalmazza:

Szakmai gyakorlatok a rövid ciklusú tanári mesterképzésben			
képzés	közösségi pedagógiai gyakorlat	csoportos tanítási gyakorlat	összefüggő egyéni iskolai gyakorlat
Általános iskolai szakképzettséget követő, középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló egyszakos, 2 féléves 60 kredités tanári mesterképzés	nincs (kivéve, ha nincs a hallgatónak legalább 3 év közoktatási gyakorlata: ez utóbbi esetben a Neveléstudományi Intézet a lebonyolító)*	nappali tagozaton és levelező tagozaton is: 6 óra tanítás 12 óra hospitálás (megjegyzés: a gyakorlat teljesítése kizárólag középiskolában történhet)	nincs (ezért a csoportos gyakorlat alól nem adható felmentés)
Nem tanári mesterszakot követő egyszakos, 2 féléves 60 kredités tanári mesterképzés	van, a Neveléstudományi Intézet a lebonyolító*	15 óra tanítás 24 óra hospitálás	min. 4 hét**
Tanári szakképzettséget követő újabb (más szakos) tanári oklevelet adó, 4 féléves 120 kredités tanári mesterképzés	nincs (kivéve, ha nincs a hallgatónak legalább 3 év közoktatási gyakorlata: ez utóbbi esetben a Neveléstudományi Intézet a lebonyolító)*	<u>nappali tagozaton és levelező tagozaton is:</u> 6 óra tanítás 12 óra hospitálás	nincs (ezért a csoportos gyakorlat alól nem adható felmentés)
Tanítói szakképzettséget követő (általános iskolai) tanári szakképzettséget adó egy szakos 4 féléves 120 kredités tanári mesterképzés	nincs (kivéve, ha nincs a hallgatónak legalább 3 év közoktatási gyakorlata: ez utóbbi esetben a Neveléstudományi Intézet a lebonyolító)*	<u>nappali tagozaton:</u> 15 óra tanítás 24 óra hospitálás <u>levelező tagozaton:</u> 8 óra tanítás 12 óra hospitálás	<u>nappali tagozaton:</u> min. 4 hét** <u>levelező tagozaton:</u> min. 2 hét**
Tanítói szakképzettséget követő középiskolai tanári szakképzettséget adó egy szakos 5 féléves 150 kredités tanári mesterképzés	nincs (kivéve, ha nincs a hallgatónak legalább 3 év közoktatási gyakorlata: ez utóbbi esetben a Neveléstudományi Intézet a lebonyolító)*	<u>nappali tagozaton:</u> 15 óra tanítás 24 óra hospitálás <u>levelező tagozaton:</u> 15 óra tanítás 12 óra hospitálás	<u>nappali tagozaton:</u> min. 6 hét** <u>levelező tagozaton:</u> min. 3 hét*
	* 25 munkaóra (0 kredit) - 2 óra tájékoztató, felkészítő alkalom - 20 óra iskolai gyakorlat - 3 óra otthoni feladat	** Tanítási óra szakonként: 3-5 óra/hét Hospitálás: 3 óra/hét Előkészítés megbeszélés reflektálás szakonként: 6-10 óra/hét Tanórán kívüli tevékenységek: 2-4 óra/hét Adatgyűjtés: 2-4 óra/hét Önálló felkészülés, dokumentálás: 20 óra/félév Tanítást kísérő szeminárium: 1 óra/hét	

3. A **tanári záróvizsga (TZV) szabályai** az új típusú, rövid ciklusú mesterképzésekben a következők:

3.1 A tanári záróvizsga a következő részekből áll:

- szóbeli felelet a tanári szakhoz kapcsolódó **szakmai** ismeretekből tételsor alapján (képzési típustól függően 5–15 tétel; a nem tanári mesterszakot követő egyszakos, 2 féléves 60 kredites tanári mesterképzésben a tételsor pedagógiai-pszichológiai ismeretekből áll);
- a **portfólió** bemutatása és védése, ebbe integrálva – a kompetenciákhoz megadott szakirodalom alapján – számadás a **pedagógiai-pszichológiai modulhoz** tartozó ismeretekből;
- szóbeli felelet a tanári szakhoz kapcsolódó **szakmódszertani** ismeretekből tételsor alapján (5–15 tétel)

3.2. A záróvizsgára bocsátás feltétele a **végbizonyítvány** (abszolutórium) megszerzése. Végbizonyítványt a felsőoktatási intézmény annak a hallgatónak állít ki, aki a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeket és az előírt szakmai gyakorlatot – a nyelvvizsga kivételével – teljesítette, és az előírt krediteket megszerezte. A hallgató a végbizonyítvány megszerzését követően bocsátható záróvizsgára.

A záróvizsga a végbizonyítvány megszerzését követő vizsgaidőszakban a hallgatói jogviszony keretében, majd a hallgatói jogviszony megszűnése után, két éven belül, bármelyik vizsgaidőszakban, az érvényes képzési követelmények szerint lehetősé. A karok a záróvizsga letételét a végbizonyítvány kiállításától számított második év eltelte után feltételhez köthetik. A hallgatói jogviszony megszűnését követő ötödik év eltelte után záróvizsga nem tehető.

3.3. A tanári záróvizsgát a hallgató szakja szerinti záróvizsga-bizottság előtt kell letenni, ennek összetétele a következő:

- **elnök** (az adott szak vezető oktatója)
- az érintett **szak módszertanos oktatója/oktatói**
- A bizottságok tagja még – a portfólió védéséhez kapcsolódóan – egy minősített oktató a **pedagógia és pszichológia** területéről
- **külső tag** (pl. gyakorlóiskolai vezetőtanár).

A szakmai tételsorokat és a módszertani tételsorokat a záróvizsga időpontja előtt legalább 3 hónappal az érintett tanszékeknek/intézeteknek közzé kell tenniük, hogy a hallgatóknak legyen idejük alaposan felkészülni.

3.4. A záróvizsgára a vizsgaidőszakban, a Tanárképző Központ és a kari Tanulmányi Osztályok által együttesen kijelölt időszakban kerül sor. A záróvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.

A karok, a hallgatók számára legalább félévente egy lehetőséget kötelesek biztosítani a záróvizsga letételére. A végbizonyítványt szerzett hallgatókat hirdetményben kell értesíteni az adott év eljárási rendjéről.

3.5. A záróvizsgára jelentkezés a MODULO-ban erre a célra rendszeresített űrlapon történik a hallgató anyakarán. A záróvizsga letételéhez szükséges, hogy a hallgató a végzés félévében, a félév negyedik hetének végéig (tavaszi félévben február, őszi félévben szeptember végéig) **bejelentkezzen záróvizsgára**. A jelentkezés feltétele a végbizonyítvány megléte, vagy az utolsó tanulmányi félévben a végbizonyítvány megszerzésének lehetősége. A záróvizsgára jelentkezett hallgatók záróvizsga beosztását, valamint az abszolutórium feltételeinek ellenőrzését a hallgató szakjának oktatásában érintett kar végzi. A feltételek hiánya esetén, vagy a hallgató ilyen irányú kérelmére a záróvizsga beosztásból a hallgató törlésre kerül. Törlésre csak a záróvizsga megkezdését megelőzően kerülhet sor. Ha a hallgatóról utólag derül ki, hogy nem felelt meg a záróvizsgára bocsátás feltételeinek, a záróvizsga eredmény megsemmisítésre kerül.

3.6. A portfólió

A 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 1. mellékletének 4.5. pontja szerint az osztatlan tanárképzés hallgatóinak **portfóliót** kell készíteniük. A tanárjelölt a portfóliót az iskolai tanítási gyakorlatok, valamint tanításon és iskolán kívüli gyakorlatok/tevékenységek elemző megjegyzésekkel kísért (= reflektált) anyagából állítja össze. A portfólió konkrét tartalmát a Neveléstudományi Intézetnek e szabályzat mellékletében olvasható tájékoztatója írja elő. A dokumentum készítésekor a hallgató eldöntheti, hogy inkább szakmódszertani irányultságú portfóliót készít-e vagy inkább pedagógiai-pszichológiai kérdésekre koncentrál, ezt a portfólióban jeleznie is kell. A portfólió elbírálásáról az illető szak módszertanos oktatója/oktatói gondoskodnak, vagy – pedagógiai-pszichológiai fókusz esetén – eljuttatják azt a Neveléstudományi Intézetbe, hogy ott bírálják el a dokumentumot.

A portfóliót a tavaszi félévben május 20-ig, az őszi félévben december 20-ig fel kell tölteni a MODULO-ba, s nyomtatva, valamint elektronikus adathordozón (Word- és PDF-formátumban) le kell adni az adott szakot gondozó tanszéken / intézetben.

3.7. A záróvizsga eredményessége

A záróvizsga akkor eredményes, ha minden részjegye legalább elégséges, különben a záróvizsga érdemjegye elégtelen. Az elégtelen záróvizsga leghamarabb a következő félév záróvizsgaidőszakában ismételhető. Ismételt záróvizsga során az elégtelennel minősített vizsgarész(ek)e)t kell csupán megismételni.

3.8. A tanári záróvizsga eredményének kiszámítása

A három vizsgarészre (a szakhoz kapcsolódó szakmai és módszertani kérdéssorra adott válaszok, valamint a portfólió bemutatása és védeése) a hallgató külön-külön kap érdemjegyet. A tanári záróvizsga **összesített érdemjegyét a három részérdemjegy** egyenlő súllyal való átlagolásával a következőképpen számítjuk ki (a részjegyeket két tizedes pontossággal számolva, kerekíteni csak az összegzés és osztás után kell):

- a szak **szakmai szóbeli vizsgájának** érdemjegye
- a **portfólió érdemjegyének** és a portfólió bemutatására és **védésére kapott jegynek** az átlaga
- a **szakmódszertani kérdésre adott válasz** érdemjegye